

Lexa Zénó
uradalmi mérnök,
az első dombóvári téglagyár tulajdonosa,
községi bíró.

Lexa Zénó

(Dombóvár 1853. június 28. – Vác 1909. július ?)

Lexa Zénó 1853. június 28-án született Dombóváron. Édesapja Lexa Károly uradalmi mérnök, édesanyja Major Ludovika. Édesapja az Esterházy uradalom mérnökeként tartózkodott családjával Dombóváron, majd megvált uradalmi mérnöki tisztétől, nyugalomba vonult és Pécsre költözött a család. Magánzóként folytatta pályafutását.

Lexa Zénó elemi iskolai tanulmányai után Pécsen, a Ciszterci rend katolikus főgimnáziumában végezte el a középiskolát 1871-ben. Ezután a budapesti Műegyetemen szerzett mérnöki oklevelet.

Tanulmányai elvégzése után állami szolgálatba állt. A pénzügyminisztériumhoz tartozó szegedi 2-ik felmérési felügyelőséghez került, mint díjnokos gyakornok. 1877-ben előléptették felmérési növendékké, majd 1880-ban mérnöksegéddé.

1881-ben mint mérnök elnyeri az Esterházy hitbizomány dombóvári uradalmának mérnöki állását.

1882 szeptemberében eljegyzi szécsénykovácsi Bogyay Erzsébetet, Bogyay Géza Nógrád megyei földbirtokos leányát. 1882. december 30.-án Varbón házasságot kötnek. Házasságukból később három gyermek született, Edit 1888. március 21-én, Károly 1890. április 17-én és Aglája 1892. június 14-én. (Károly fiuk 22 évesen, 1914. augusztus 25-én Oroszországban, Tomasov mellett hősi halált halt.)

A család Dombóváron lakik az úgynevezett Lexa-féle házban. (A házban később a szintén uradalmi mérnök, Dvorzsák Rezső és családja lakott. Ma már nem látható az épület, a helyén épült fel a Napsugár áruház.)

Mérnökként főleg a földterületek felmérésével és térképek készítésével foglalkozik. Az 1880-as évek elejétől tagja a Magyar Mérnök és Építész Egyletnek.

1888-ban egy Tamásiban megrendezett bál rendezőiként, társaival lovagias elégtételt kértek a bálról tudósító Ormay Gyula ügyvédsegédétől. Az ügy a törvényszék elé került, ahol Lexa Zénót, társaival együtt vád alá helyezték.

1890-ben létrehozta a kapospulai út mellett az első dombóvári téglagyárat. Az üzemben 15-20 fő dolgozott teljesen kézierővel. Kisméretű téglát, kúttéglát és cserepet gyártottak 2-3 kisteljesítményű, szakaszosan működő kemencében. Az üzem vezetésére sikerült megnyernie Spitzer Sándor vállalkozót, aki a későbbiekben át is vette a téglagyárat.

1895-ben tevékenyen részt vett a Néppárthoz való csatlakozást előkészítő dombóvári katolikus néppárti kör megalakításában.

2.

Megyei bizottsági tag, a dombóvári Társaskörnek választmányi tagja, majd alelnöke és elnöke. A Vöröskereszt dombóvári fiókegyletének választmányi tagja. 1899-ben részt vesz abban a küldöttségben, amely Budapesten felkereste Széll Kálmán miniszterelnököt és Perczel Dezső képviselőházi elnököt. Tagja az Úrlovasok Szövetkezetének.

1898-ban Bruck Sándorral és Horváth Samuval életre hívják a Dombóvár és Vidéke vegyes tartalmú, társadalmi hetilapot, melynek két évig a főszerkesztője. Időközben már korábban megválnak az uradalmi mérnöki állásától és mint magánzó tevékenykedik tovább.

1900-ban a képviselőtestület a villamos világítás ügyével foglalkozó bizottság elnökévé jelöli. Ez év márciusában egy összeszólalkozás miatt kardpárbajt vív Nagy István járási főszolgabíróval, melyben mindketten súlyosan megsebesülnek.

1904-ben tagja annak a bizottságnak, amely feladatául tűzte ki, hogy Dombóváron középiskola létesüljön. Ebben az évben a függetlenségi és 48-as párt kerületi elnökének választják. Pártjának központja képviselővé jelölné, de Lexa Zénó visszautasítja a jelöltséget.

1906-ban községi bírónak választják. Feléleszti a polgári iskolai bizottság munkáját, amelyhez minden támogatást megad. Fásíttatja az Esterházy utcát és ezzel egy szép sétateret hoznak létre. Ismételten képviselőnek jelölik, amitől visszalép Szluha János javára.

1907-ben Szluha halála után megszerzi a jelöltséget a képviselői posztra, majd mikor több jelöltet is állított a pártja visszalépett a jelöltségtől Hainrikffy Pál javára.

Ezután községi bírói tisztéről lemondott és véglegesen elköltözött Dombóvárról. Vácra költözött a rokonsága közelébe és ahol az öröksége várta, vásárolt egy kisebb birtokot és ott telepedett le. Itt érte a halál 1909 júliusában. Felesége, Bogay Erzsébet jelentősen túlélte, 1937-ben hunyt el Budapesten.

Lexa Zénó elköltözésével nagy veszteség érte Dombóvárt. Egy művelt, agilis embert veszített vele Dombóvár, aki sokat tett a község felvirágoztatása érdekében. Egyik legnagyobb támogatója volt, hogy középiskola létesüljön Dombóváron. Kiválóan játszott zongorán és zenét is szerzett. Ezt a zenei tehetséget gyermekei is örökölték. Lánya Edit és fia Károly is kiválóan zongorázott.

(Mellékszálként megemlékezünk Szepessy László költőről. Szepessy szerelme a szép Lexa lány, Edit volt. Azt nem tudjuk, hogy a szerelme nem talált viszonzásra, vagy a Lexa családnak nem volt megfelelő Szepessy. Lexa Editet 18 éves korában, 1906 áprilisában Dombóváron eljegyezte szemerei Matkovich László huszárhadnagy. 1907-ben Vácra költöztek és májusban férjhez ment Matkovich Lászlóhoz. Ezek után talán nem volt véletlen, hogy Szepessy László Vácon tűnt fel tanárként 1911-ben. Miután világossá vált számára, hogy szerelme férjhez ment, megismerkedett a váci Toján Etussal, egy jómódú borbélymester leányával. 1912-ben feleségül kéri és összeházasodnak.)

(Forrás: Az alábbiakban közölt cikkek és írások.)

3.

57.	1853. 28. Junij.	29. Junij.	Lexa. Joannes. Franciscus.	m.	"	legit. primogen.	Carolus Lexa Jr. mestra Ignatio Ludovica Majori	Dombóvár 68.
-----	---------------------	------------	----------------------------------	----	---	------------------	---	-----------------

Lexa Zénó születési anyakönyvi bejegyzése.

(Forrás: familysearch.org – Dombóvár – Egyházi anyakönyvek)

1852	Lexa Zeno ur	Dombóvári	r. t. 28. nőtlen	hercegudalmi min.	utóéleti
26	30	Boggyay Erzsébet	Derecskai (Somogyi)	r. t. 18. hajadon	hitves
		hercegudalmi	utóéleti		

Lexa Zénó házassági anyakönyvi bejegyzése.

(Forrás: familysearch.org – Varbó – Egyházi anyakönyvek)



A Lexa-féle (később Dvorzsák-féle) ház. Ma Napsugár áruház áll a helyén.

(Forrás: DRSzN fb. csoport)

1871.

Asztalos János, Bencze Sándor, Benyovszky János, Chachinovics József, Dobiás Arnold, Eizelt Antal, Fillinger Lajos, Folly Hugó, Hofmeister Károly, Johann Béla, Joó Miklós, Kasztl Mór, Keserics Ferencz, Koszér János, Kulcsár János, Lexa Zénó, Lövy Henrik, Nagy János, Németh Elek, Nikell Gyula, Orbán András, Pehr Ernő, Pliszterer Emil, Philippovics János, Posgay József, Sey Ernő, Skublics Arthur, Szigethy Ferencz, Ulakovits György, Véber Antal, Veisz Jakab, Veisz János, Vitl László, Fein Ignác, Neuwirth Károly, Pauncz Lipót, Pirovics Béla, Szukics Vendel, Devecsery Ákos, Hartmann Árpád, Muray Lajos, Stockinger István, Némethy József, Vimola Károly.

1871-ben érettségizettek névsora.

(Forrás: 1894. Iskolai értesítők – Ciszterci rendi katolikus főgimnázium, Pécs (p. 65. ADT))

4.

Az összeállításban szereplő cikkek és írások időrendben, a megjelenés szerint lettek leírva.

Ellenőr 1872. december 10. (4. évfolyam 286. szám p. 4. ADT)

A műegyetemi segélyegylet bál-bizottmánya következőleg alakult meg. Elnök: Szücs Ferencz. Alelnök: Bulyovszky János. Pénztárnok: Bartha Mór. Ellenőr: Heinrich Kornél. Jegyzők: Csapek József, Makay Dezső. Bizottmányi tagok: Balogh István, Budinszky Ernő, Dósa Andor, Hüirsch Sándor, Kapczy Dezső, Kiss Aladár, Kramplits Ödön, Nendtvich Ágoston, Reitter Ferencz, Sólyom-Fekete Zsigmond, Somogyi Aladár, Spuller Béla, Volecz Miklós, *Leksza Zenó*.

Fővárosi Lapok 1873. december 13. (286. szám p. 1244. ADT)

A technikus-bál bizottsága megalakult s elnöke Décsey Lajos lett, *alelnöke pedig Lexa Zénó*.

Pénzügyi Közlöny 1877. február 24. (8. szám p. 101. ADT)

Kinevezettek:

Traun Jenő, Gouth Emil, Németh Béla, Amaseder Ede, *Lexa Zénó*, Eggmann Ferencz, Medveczky Károly, díjnokok, felmérési növendékekké.

Fővárosi Lapok 1879. január 04. (3. szám p. 14. ADT)

Szegeden a tisztviselők társalgó köre a napokban tartá harmadik estélyét e saisonban. A táncvigalmat hangverseny előzte meg, a melyben Viszlákné urnő szép énekével, *Lexa Zénó pedig zongorajátékával tűnt ki. . . .*

Magyarország tiszti cím- és névtára 1879. (3. évfolyam p. 121. ADT).

2. felmérési felügyelőség Szegeden.

Janiszewszky Vladimir, felmérési növendék,

Lexa Zeno, felmérési növendék,

. . . .

Pénzügyi Közlöny 1880. június 08. (21. szám p. 192. ADT)

Kinevezettek:

Megelesch Lázár, . . . *Lexa Zénó, . . . felmérési növendékek mérnöksegédekké.*

Pécsi Figyelő 1882. szeptember 30. (10. évfolyam 39. szám p. 2. ADT)

Eljegyzés.

Leksza Zenó pécsi, illetőleg dombóvári fiatal és szépreményű mérnök, a közelmúlt napokban jegyezte el magának Bogyay Erzsike urhölgyet, Bogyay Géza nógrádmegyei földbirtokos művelt, szép és kedves leányát. – Így olvassuk a „T. K.”-ban.

Vadászlap 1883. május 15. (4. évfolyam 14. szám p. 174. ADT)

Kutrovác Károly ur gyűjtése. (Irattár 571.)

Leksza Zenó uradalmi mérnök, Miklósvár, u. p. Tamási.

Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Heti értesítője 1885. december 25. (4. évfolyam 36. szám p. 9. ADT)

Rendes tagok:

. . . Leopold Lajos, Lerch Károly, Lers Pál, Lewisch Jenő, Lexa Zeno, Lichtmann Samu, . . .

Fővárosi Lapok 1888. február 29. (60. szám p. 435. ADT)

Fatális báli tudósítás.

A Tolnamegyei Tamási községben tavaly március havában zártkörű táncmulatságot rendeztek. E mulatságról a „Tolnamegyei Közlöny”-ben oly tudósítás jelent meg, a mely által Dőry László, b. Jeszenszky László szolgabíró *Lexa Zenó* és Madarász István jogszigorló, mint a mulatság rendezői sértve érezték magukat. Elhatározták, hogy Ormay Gyula ügyvédsegédétől, a tudósítás szerzőjétől lovagias elégtételt kérnek. Sorshuzás útján Madarász Istvánnak jutott a kihívó fél szerepe, a ki segédei, b. Jeszenszky Andor földbirtokos és b. Jeszenszky Ignác gazdász által ki is hívatta Ormayt. Egyidejűleg *Lexa Zenó* levelet intézett Ormayhoz, a melyben megvetéssel fenyegette őt, ha a párbajt el nem fogadja. Ormay nem fogadta el a kihívást, hanem párbajbíróság megalakítását sürgette a segédekhez intézett levélben. E levél által ismét a segédek érezték sértve magukat és elküldték Jeszenszky László és György bárókat Ormayhoz, hogy ettől nevükben fegyveres elégtételt kérjenek. A bárók fölkeresték este Ormayt lakásán, a ki egy töltetlen pisztolyhoz nyult, földre teperték és haját megtépték. Az ügy a szegzárdi törvényszék elé került. a mely Madarász Istvánt párbajra való kihívás, Jeszenszky Andor és Ignác bárókat segédkezés, valamint becsületsértés, végre *Lexa Zenót* párbajra buzdítás miatt vád alá helyezték. A kir. ügyész, valamint a vádlottak a minősítés ellen föllebeztek, azonban a kir. tábla a vádhatározatot némi pótlódokolással jóváhagyta.

Tolnavármegye 1891. március 22. (1. évfolyam 12. szám p. 5. ADT)

Baromfi-tolvaj.

Puszpán József dombovári mapszámos lop mindent, ami a keze ügyébe esik, de leginkább csak „baromfiakban dolgozik”, mi által falubelii „Ludász” praedicatummal is felruházták. A mult szombat éjjel tett kirándulásán azonban megjárta, mert zsákmányával megrakodtan épen akkor ugrotta át *Lexa Zenó uradalmi mérnök* kerítését, midőn az éjjeli őrző arra czirkált. Puszpán megpróbálta ugyan a szökést, de az éjjeli őrk által üldözőbe vétetvén, el is fogatott és a tamásii járásbíróshoz kísértetett, a hol töprenghet a felett, hogy igazat mond-e a csizió, mely azt tartja, hogy: „Ludhust enni egészséges embernek jó.”

Pécsi Közlöny 1895. március (3. évfolyam 37. szám p. 5. ADT)

A néppárt Dombovárott.

Márc. 25-én megalakították a katolikus választópolgárok a néppártot Dombovárott. Az értekezlet elnöke *Lexa Zenó mérnök*, jegyzője *Pribay Ferenc* tanító volt. A következő határozati javaslatot fogadták el: Minthogy a társadalom békéjének, a nép jólétének és erkölcsi emelkedésének, valamint államiságunknak is legerősebb biztosítéka a vallásosság, szükségesnek tartjuk oly párt keletkezését, mely a vallásosság védelmét írja zászlajára; mivel a f. é. január 30-án Budapesten megalakult új párt, mely a „Néppárt” nevet vette föl, programjában a vallásosságot s a vallási békét működésének főelvül jelölte meg; mivel másrészt az említett párt programjának többi pontjai üdvös módon célozzák társadalmunk égető sebeinek orvoslását, különösen hazánk két alapvető osztályának a kisbirtokosnak és a kisiparosnak, fölemelését; ennél fogva mi, kik hithű katolikusok s nagyobbára földművesek és iparosok vagyunk, a „Néppárt”-hoz való csatlakozásunkat ezennel kijelentjük. Eme elhatározásunk folytán Dombovárott „katolikus néppárti kör” alakítására, a párt szervezésének és működésének előkészítésére kebelünkben előkészítő bizottságot küldünk ki.

Pécsi Napló 1895. október 30. (4. évfolyam 259. szám p. 4. ADT)

Megyei bizottsági tagok választása.

Mint dombovári levelezőnk írja, ott f. hó 26-án ejtetett meg Dőry József elnöklete alatt a megyei bizottsági tagok megválasztása. Az érdeklődés általános volt, mert a néppárt itt is serény tevékenységet fejtett ki, hogy jelöltjeit *Lexa Zénó mérnök* és *Szallos János* gyógyszerész személyében győzelemre juttassa. De az ellentábor sem volt tétlen, melynek jelöltjei *Csery István* postafőnök és *Reiner Adolf* bérlő voltak. Példás rendben folyt le a szavazás, melynek eredménye, hogy *Csery István* és *Reiner Adolf* föltételes szótöbbséggel megyei bizottsági tagokká megválasztattak.

Pécsi Napló 1895. november 03. (4. évfolyam 262. szám p. 7. ADT)

Egy kiigazítás, melynek szívesen adunk helyet.

Dombovárról a következő levelet vettük:

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapjának legutóbbi számában megjelent Dobovárról beküldött közleményt – miután személyemmel is foglalkozik, egyrészt, másrészt pedig a tényeknek egészen meg nem felel – kényszerülve vagyok ez uton rektifikálni. Igaz, hogy a megejtett megyebizottsági tag választás nagy érdeklődés között folyt le, amennyiben 190 szavazó közül 175 leszavazott, de hogy én a néppárt jelöltje lettem volna ez alkalommal, azt nem csak tagadom, de vissza is utasítom, mert egy héttel a választás előtt már kinyilatkoztattam a dombovári, még papiroson sem existáló néppárt vezéregyéniségeinek, hogy szavazatukra – miután a párthoz nem tartozom – nem reflektálok. Nem is szavazott ennek folytán a nép (párt itt nincs) reám, hanem t. Éry Ferencz urra. Midőn ezt az igazság érdekében becses tudomásul hoznám, vagyok tekintetes szerkesztő urnak kész szolgálja. *Lexa Zenó.*

Pécsi Figyelő 1896. január 03. (24. évfolyam 2. szám p. 5. ADT)

A dombovári társaskör december hó 30-án tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen a tisztikar választás is megejtetett. Megválasztottak – mint levelezőnk írja – elnöknek: Paál József, alelnöknek: Nyárády Aladár, jegyzőnek: Pribay Ferenc, pénztárosnak: Pigmont Gyula, könyvtárosnak: Bors József, háznagynak: Szollás János. Választmányi tagok lettek: Dr. Kertész Lipót, Dr. Neumann Jónás, Schréter Károly, *Lexa Zenó*, Csery István, Dr. Rolf Aladár, . . .

Pécsi Figyelő 1897. január 14. (25. évfolyam 10. szám p. 4. ADT)

A dombovári „Társaskör” január 11-én tartotta meg az évi rendes közgyűlését. Tárgyát a számadások felülvizsgálása, a tisztikar megválasztása, a megrendelendő hírlapok megválasztása, ezeknek elárvereztetése stb. képezte. Miután a számadások rendben találtattak és a pénztárnoknak a szokásos felmentvény megadatott, következett a tisztikar megválasztása. Elnök lett: Paál József, *alelnök: Lexa Zenó*, jegyző: Pribay Ferenc,

Tolnavármegye 1897. január 17. (7. évfolyam 3. szám p. 4. ADT)

A dombovári „Társas kör” folyó hó 11-én tartotta tisztújító közgyűlését. Elnök: Paál József, . . . Tiszteletbeli elnök: Hainrikffy Ádám. Alelnök: *Lexa Zenó* A társasköri élet élénkítésére *Lexa Zenó* elnöksége alatt egy vigalmi bizottság alakult, mely hivatva van a társas élet újabban tapasztalt pangásának megszüntetésére. . . .

Központi Értesítő 1898. november 03. (23. évfolyam 89. szám p. 1513. ADT)

Szegzárdi törvényszék 1897. június 29. 5157 sz. 119/1 Dombovári téglá, zsindely- és géptégla-gyár Dombovár *Lexa Zenó*

Pécsi napló 1898. december 28. (7. évfolyam 297. szám p. 5. ADT)

Uj hetilap.

Dombóváron vasárnap jelent meg a „Dombóvár és Vidéke” vegyestartalmu hetilap első száma. A lap főszerkesztője *Lexa Zeno*, felelős szerkesztője Horváth Samu tanító, kiadótulajdonosa Bruck Sándor nyomdász. Az első számot változatosan állította egybe a szerkesztő, aki egész sereg munkatársat sorol föl, akik, ha tényleg dolgozni is fognak a lapba, az a vidéki hetilapok sorában előkelő helyet fog elfoglalni. Az új lap a helyi érdekek istápolását tűzte ki célul, és a szépen előrehaladó Dombóvárban, egy nagy vasuti hálózat szerencsés középpontjában vannak is oly helyi érdekek, melyeknek melengetésével, lelkes fölkarolásával Dombóvár maga is, melynek fejlődése nem állt eddig megfelelő arányban vasuti forgalmának emelkedésével, a fejlődés és kíváncsatos haladás útjára fog lépni.

Dombóvár és Vidéke 1899. március 12. (1. évfolyam 12. szám p. 3.)

Tisztelgés a kormánynál.

A tolnamegyei szabadelvű párt az új kormány üdvözlésére, március 11-én monstre-deputációt küld fel Budapestre. A deputáció előbb Széll Kálmán miniszterelnököt keresi fel. Az üdvözlő beszédet Döry Dénes fogja tartani. Innén Bernrieder József vezetése alatt Perczel Dezsőhöz, a képviselőház elnökéhez megy a küldöttség. Ebben a deputációban részt vesznek Dombóvárról: *Lexa Zenó*, lapunk főszerkesztője, Nagy István járási főszolgabíró és dr. Rolf Aladár ügyvéd, mint a dombóvári szabadelvű polgárok képviselői.

Dombóvár és Vidéke 1899. április 09. (1. évfolyam 16. szám p. 2.)

. . . Néhány úri ember, aki különben jó táncos, mindjárt este félrehuzódott egy melléktérbe és forgatta az ördög bibliáját. Forgatták, játszottak egész éjjel. Ugy éjfél után, midőn már éppen a mestereket mondták be, váratlan meglepetés érte ezeket az urakat. *Lexa Zenó*, a *vigalmi bizottság elnöke* – ez alkalommal az összeesküvők tagja – a terem közepére állva, harsány hangon nő-választ hirdetett ki. Erre a hölgyek nekiiramodtak a kártyaasztalokhoz és a játékosokat táncra kérték fel. Hogy hüledeztek, bámultak, hol egymásra, hol a mosolygó és táncból kipirult hölgyekre, de szóhoz nem jöttek. Csupán egyik jegyezte meg, „hát azután már ez így lesz szokásban.”

Pécsi Közlöny 1899. június 15. (7. évfolyam 65. szám p. 3. ADT)

Évi jelentés.

Vettük a magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének 1898. évi vaskos évi jelentését, melyből sebtében az alábbi részleteket jegyeztük ki: A gyászdíszülésen és országos közgyűlésen a baranyamegyei választmány képviselőjében részt vett jánosi Engel József, a dombovári fiókegylettől Lexa Zenó és neje, Borócy Béláné, Nyárády Zsigmondné és Nyárády Aladár; a dunaföldvári fióktól báró Fiáth Lajosné és Freytag József, . . .

Dombóvár és Vidéke 1899. október 01. (1. évfolyam 41. szám p. 3.)

Esküdtbíróági bizalmi férfiak.

Az esküdtbíróságokról szóló törvény értelmében az esküdtek névsorának összeállítása ellen beadott felszólalások felett egy a törvényszéki elnök vezetése alatt működő bizottság dönt. Ebbe a bizottságba a vármegye közönsége a dombovári járásból Paál József hercegi felügyelőt és Lexa Zenót, lapunk főszerkesztőjét választotta meg bizalmi férfiakul.

Dombóvár és Vidéke 1899. október 29. (1. évfolyam 45. szám p. 3.)

Tolnamegyei menyecskék csárdása.

Lexa Zenó, lapunk főszerkesztője, zongorára alkalmazva Tolnamegyei menyecskék csárdása című zeneművet írt, mely legközelebb fog megjelenni. A zenemű nagyságos Döry Pálné, született Döry Gabriell urnőnek van ajánlva. A zeneműért befolyó összeg, amint értesülünk, a tolnamegyei árvaház javára lesz fordítva.

Dombóvár és Vidéke 1899. november 19. (1. évfolyam 48. szám p. 6.)

A korcsolya egyesület – alakulóban.

Lexa Zenó, lapunk főszerkesztője felhívására, mult vasárnap számos érdeklődő gyűlt össze a máv. altiszti kör volt helyiségében. Az értekezleten Lexa Zenó elnökölt. Az értekezlet elhatározta, hogy tagok gyűjtése céljából három példányban gyűjtő ívet bocsájt ki. Mert csak akkor, ha legalább ötven tag jelentkezik, alakítható meg a korcsolya-egyesület.

Dombóvár és Vidéke 1899. december 24. (1. évfolyam 53. szám p. 3.)

Községi gyűlés.

A dombovári társaskör december 17-én tartotta rendes évi közgyűlését. . . . Titkos szavazás után meglettek választva. Elnöknek: Lexa Zenó, alelnöknek: Nagy István főszolgabíró, háznagynak: Dr. Rolf Aladár, jegyzőnek: Laskó Dezső, könyvtárnoknak: Pribay Ferenc és pénztárosnak: Ternyei Ármin. . . Ezek után az újonnan megválasztott elnök, Lexa Zenó szólalt fel. Megköszönte a Társaskör az imént íránta tanúsított rokonszenvét. . . .

Dombóvár és Vidéke 1900. március 11. (2. évfolyam 10. szám p. 3.)

Az utcai világítás ügye.

A községi képviselőtestület március hó 2-án gyűlést tartott, mely alkalommal az utcai világítás ügye is szóba került. A képviselőtestület a tervező kérelme szerint bizottságot választott, mely a tervet tanulmányozni fogja. E bizottság tagjai: Barkócy Péter, Bérdi János, Spitzer Sándor, Dr. Rolf Aladár, *Lexa Zenó* és Hirsch Ödön.

Pécsi Napló 1900. március 15. (9. évfolyam 60. szám p. 5. ADT)

. . . Az ember azt hinné, hogy a legközelebbi baranyai luteránus községek okozzák ezen katolikus vallási tárgy illetén gondozatlanságát, pedig az a kápolna daczára annak, hogy már Baranyamegye területén van, a dombovári plebániához tartozik. A „Dombóvár és Vidéke” kezdeményezésére, a mely azt írta, hogy vagy hozzák rendben azt a kápolnát, vagy ha nincs rá pénz, bontsák le, a mult évben mozgalom indult meg, melyből kifolyólag a plebános 70-80 forintot gyűjtött össze, *Lexa Zenó dombovári lakos* pedig ingyen felajánlotta a szükséges téglát. És mi az eredmény? Semmi, azaz, hogy az épület most még rosszabb karban van. . . .

Tolnavármegye 1900. március 18. (10. évfolyam 11. szám p. 3. ADT)

Párbaj Dombováron.

Dombováron Nagy István főszolgabíró és *Lexa Zenó* uradalmi főmérnök, a Dombóvár és Vidéke főszerkesztője kardpárbajt vívtak, s mindkét fél könnyen megsebesült. A párbajra, mint halljuk, összeszólalkozás adott okot. Nagy István segédei voltak Reich Oszkár és Döry Ödön, *Lexa Zenóé* pedig báró Jeszenszky László és dr. Rolf Aladár.

Pécsi Napló 1900. március 21. (9. évfolyam 65. szám p. 5. ADT)

. . . Ezen hírre vonatkozólag Dombovárról a következő sorokat vettük: . . . Elsősorban is *Lexa Zenó* már igen régen lemondott hercegi főmérnöki állásáról és azóta mint magánzó él. A mi a párbaj okát illeti, ha azt a Tolnavármegye tudósítója nem tudta, hallgatta volna el. Minden esetre olyan volt az ok, hogy a párbaj a legsúlyosabb feltételek mellett vívatott és csak akkor szüntettetett be, mikor mindkét fél teljesen harczképtelen lett, illetve mindkét fél alsó karján oly súlyos izomvágást kapott, a melynek gyógyulása heteket fog igénybe venni. . . .

Pécsi Napló 1901. március 28. (10. évfolyam 73. szám p. 3. ADT)

A „Sásdi vadásztársaság” f. hó 25-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen *elnökké Lexa Zénó* s intézővé Fodor Ottokár választattak meg közfelkiáltással.

Dombóvár és Vidéke 1901. június 16. (3. évfolyam 24. szám p. 4.)

Nyilatkozat.

Miután tudomásomra jutott, hogy a pécsi káptalanhoz intézett levelem folytán teljesen ártatlan egyének vétettek gyanuba, ezennel kijelentem a mit már külföldben az illető urak, úgy a főt. Káptalanhoz intézett nyilatkozatomban is megtettem, hogy a kérdéses leveleket magam fogalmazva egy vidéki tanítványommal németből magyarra fordítottam. Ezen levélről sem *Lexa Zenó urnak*, sem családjának semmiféle tudomása nem volt.

Dombóvár, 1901. június 14-én.

Carla Goldmann.

Jelen nyilatkozat felolvasás és kellő értelmezés után Goldmann Carla k. a. által előttünk, hogy saját kezűleg aláíratott, ezennel igazoljuk.

Molnár Endre.

Hánel Gyula.

Fenti nyilatkozat folytán mindazokat, a kik ez ügyből kifolyólag akár engem, akár családom bármely tagját meggyanúsítanak, aljas rágalmazónak jelentem ki.

Dombóvár, 1901. június 15.

Lexa Zenó.

Dombóvár és Vidéke 1902. március 09. (4. évfolyam 10. szám p. 2.)

Halálozás.

Lexa Károly nyugalmazott uradalmi mérnök életének nyolcvanadik évében március 2-án Pécsen elhunyt. A boldogult, mint a herceg Esterházy uradalmak mérnöke Dombóvárott lakott és vagy huszonöt évvel ezelőtt, midőn nyugalomba vonult, Pécsre költözött, ahol úgy a közügyek terén, mint a társadalmi életben igen előkelő helyet foglalt el. A Pécsi Takarékpénztár felügyelő bizottságának elnöke volt. Az intézet elhalálozásáról külön gyászjelentést adott ki. A temetés fényes szertartás közben és a város nagy részvéte mellett március 3-án ment végbe. Az elhunytban *Lexa Zenó* édes atyját gyászolja.

Pécsi Napló 1903. október 13. (12. évfolyam 233. szám p. 6. ADT)

Rákóczy-ünnepség Sásdon.

. . . *Lexa Edith* Liszt Ferencz „II. magyar rapszódiaját” játszotta zongorán igazi művészettel. A kisasszonyka igazi egyéniséget mutatott a zongora mellett bensőségteljes játékaival s bámulatos technikai készségével. . . .

. . . A közönség viharos ünnepeltetésben részesítette Hajós Elzát. A zongora kíséretet részben *Lexa Zenó*, részben Kereke Erzsike végezték méltóan Hajós Elza remek énekelőadásához. . .

. . . Végül egy kedves, szép kis leányka: *Lexa Aglája*, Farkas Imre „Czinka Panna” című költeményét szavalta el kellő hűvel, bájosan. . . .

Somogyi Hírlap 1904. november 10. (1. évfolyam 160. szám p. 3. ADT)

Középiskola Dombovárrott.

Bár a dombovári intelligencia teljes tudatában van annak, mily nehézségeket kell leküzdeni, hogy céljt érjenek: középiskola létesülhessen Dombovárrott, azért mégis kísérletet tesznek a terv megvalósítására. A képviselőtestület által választott bizottsági tagok: Honig János dr., Farkas Vendel, Schmider György, Rolf Aladár dr., *Lexa Zenó*, Fried Sándor és Szemenyei Mihály. A kiegészítés céljából tartott értekezleten pedig Paál József, Radó Salamon, Nagy István, Dóry Hugó, Gyenis Antal, Horváth Samu és Schell János választattak a bizottságba, mely bizottság haladék nélkül megkezdí tevékenységét.

Tolnamegyei Közlöny 1904. december 15. (32. évfolyam 50. szám p. 3. ADT)

. . . Kiemelkedő pontja volt a bankettnek az, hogy *Lexa Zenó földbirtokost*, aki eddig kormánypárti volt s most lépett a függetlenségi és 48-as pártba, egy akarattal a kerület független párti elnökének kiáltották ki. *Lexa Zenó* nagy örömmel fogadta el a nagy megtisztelést. . . .

Somogyi Hírlap 1904. december 29. (1. évfolyam 200. szám p. 2. ADT)

A szakcsi mandátum.

. . . Megnyugvással veszik a szabadelvű párton, hogy az ellenzék élére egy higgadt, tapintatos egyént állított a közbizalom *Lexa Zenó gyártulajdonos* személyében, aki sem erőszakoskodást, sem incorrektséget elkövetni, vagy elkövettetni nem enged. A döbrököziek Vincze János odavaló földbirtokost szeretnék jelölni, vannak, akik Hock Jánost emlegetik, de mint illetékes helyről megtudtuk a központ *Lexának* ajánlotta fel a jelöltséget, aki azonban azt határozottan visszautasította.

Pécsi Napló 1905. június 01. (14. évfolyam 126. szám p. 8. ADT)

Kossuth-szobor Dombovárrott.

Dombovárról írja tudósítónk: A függetlenségi és 48-as kör *Lexa Zenó díszelnök* kezdeményezésére Kossuth Lajosnak szobrot szándékozik Dombovárrott emelni. A mozgalomnak élén, mint elnök *Lexa Zenó* áll, a ki az összes helybeli és vidéki tisztviselőket, köröket, kaszinókat felszólította a rendezés és gyűjtésben való részvételre.

Közérdek 1906. január 20. (2. évfolyam 3. szám p. 6. ADT)

Dombovár községben f. hó 16-án volt a bíró és előljáró választás, mely a legnagyobb rendben folyt le. Bíró lett: *Lexa Zenó*, helyettes bíró: Farkas Vendel, az eddigi bíró, pénztáros:

Klug János (régi), közgyám: Molnár János, Esküdtek: Németh György Csörge, id. Farkas Ferencz, ifj. Bencze József, Schmied Medárd, Hujber Lajos, Scmieder György, Reiner Adolf.

Tolnavármegye 1906. január 21. (16. évfolyam 4. szám p. 5. ADT)

Dombóváron január hó 16-án tartotta meg Nagy István főszolgabíró a bíróválasztást. Névszerinti szavazással és nagy többséggel *Lexa Zenó gyártulajdonost*, a dombóvári 48-as párt elnökét választották meg. Első eset Dombóváron, hogy tanult ember lett a bíró. A lakosság a főszolgabírót fáklyászenével tisztelte meg, mert félretéve politikai és személyi tekinteteket, engedett a közóhajnak s ez által lehetővé tette *Lexa Zenó* megválasztását, kihez nagy várakozásokat fűznek.

Dombóvár és Vidéke 1906. január 28. (8. évfolyam 4. szám pp. 2-3.)

Az új bíró fogadása.

A községi tisztujítás megejtésekor tudvalevőleg *Lexa Zenó*, a megválasztott új bíró távol volt Dombóvárról. Vasárnap, január 21-én érkezett haza, hogy hivatalát átvegye. Ez alkalomból a Negyvennyolcas Kör, melynek *Lexa* egyik díszelnöke, deputációja és a nagyközönség részéről is többen, mintegy százan jelentek meg az újdombóvári állomáson az új bíró fogadására. Amint *Lexa Zenó* kiszállt a vonatból, lelkes éljenzéssel fogadták. Dobó Mátyás néhány szóval üdvözölte a Negyvennyolcas Kör nevében, Weisz Antal városi képviselő pedig a város közönsége nevében üdvözölte. Aztán kocsira ültek és behajtottak a városba. A Jókai-úton kíváncsi közönség sorfalat képezett és lelkes éljenzéssel üdvözölték a bírót. A hosszú kocsisorból álló menet aztán a városház elé vonult. Itt már nagy közönség várta a haza érkezett bírót és lelkesen éljeneztek. Bent a városház tanácstermében Dr. Honig János igen szép beszédet intézett a bíróhoz, többek közt említve, hogy a multban botot adtak a kezébe a megválasztott új községi bírónak. A bot a hatalmat jelképezte, mellyel polgártársai a község első polgárát felruházták. A jelenben már nem a bot képezi a színbólmot, hanem a műveltség, a képzettség és a bölcsesség. Miután a város közönsége ezeket a szép tulajdonságokat egyesítve látta benne, azért őt választották meg bírónak. A beszéd igen nagy tetszést aratott. *Lexa Zenó* megköszönte az előlegezett bizalmat és arra kérte, hogy a képviselőtestület támogassa őt nehéz tisztében, akkor ő polgártársai várakozásának meg fog felelni. Nagy hatást keltett beszédének az a része, hogy ő mindenkor részrehajlatlan igazságossággal fog eljárni, melyre meg is esküdött. Ezzel a spontán keletkezett fogadási ünnepély véget ért.

Közérdek 1906. február 10. (2. évfolyam 6. szám p. 6. ADT)

Polgári iskola.

A Dombóváron létesítendő polgári iskola ügyében a jövő hét folyamán újra összeül az ez ügyben még a mult évben alakult előkészítő bizottság. Az annyira kíváncsatos tárgyalásra *Lexa*

Zenó, a község uj bírása hívja össze a bizottságot. Végre talán ez az elkerülhetetlen szükséges dolog is határozottabb irányba indul. Bízunk az uj bíró minden nemes iránt fogékony lelkes munkásságában.

Dombóvár és Vidéke 1906. február 18. (8. évfolyam 7. szám p. 4.)

. . . Tény – hogy a község bírása, feje – *Lexa Zenó*. Itt álljunk meg! – Művelt, modern gondolkodásu ember, kinek közszereplése iránt méltán nagy a várakozás. – Bírósá történő megválasztása – vívmány, egy uj korszak beköszöntését jelenti a község életében. – Ha szilárd akaratának érvényt is tud szerzeni, sok üdvös, közhasznu intézményben fogjuk hasznát látni.

Tolnamegyei Közlöny 1906. március 08. (34. évfolyam 10. szám p. 6. ADT)

A dombóvári polgári iskolai bizottság f. hó 1-én értekezletet tartott *Lexa Zenó* elnökle alatt, aki leszámolt megbízatásának eredményéről. A bizottság ugyanis egy előbbi értekezleten arra kérte fel *Lexa Zenót*, hogy a kultuszminiszteriumban személyesen szerezzen információt arra, hogy kaphatnak-e az államtól a polgári iskola részére tanárokat és mily feltételek mellett. Az elnök tehát küldetésének megfelelő előterjesztette, hogy információja szerint, míg a politikai életben kibontakozás nem történik, nem számíthatnak az állam támogatására. De mihelyt a kibontakozás létre jön, akkor ha megfelelő épületet tudnak az államnak felajánlani, megkapják az állami polgári iskolát.

Tolnamegyei Közlöny 1906. március 22. (34. évfolyam 12. szám p. 7. ADT)

A dombóvári polgári iskola ügye.

Dombóváron, mint már megírtuk, nagy mozgalmat indítottak meg, hogy ott polgári iskolát állítsanak. A ministeriumban is járt már *Lexa Zenó*, akinek megígérték, hogy az állam hajlandó polg. iskolát állítani, ha a község gondoskodik megfelelő épületről. Dombóvár község pénzügyi viszonyai azonban nem bírják meg az épület költségeit s így most társadalmi uton akarják a szükséges 10-15 ezer koronát összehozni. E célból *Lexa Zenó* felhívást bocsátott ki, melyben adakozásra hívja fel a község polgárait, hogy kiki tehetségéhez képest járuljon a polg. iskola megvalósításához.

Dombóvár és Vidéke 1906. április 08. (8. évfolyam 14. szám p. 2.)

Köztisztaság.

Az utcai parkirozás a község részéről lassankint előrehalad. Most már csak a háztulajdonosokon van a sor, hogy folytassák a szépítő akciót és kövessék az első példát. De a parkirozás egyben involvalja az utcák köztisztaságát is. E célból *Lexa Zenó* városi bíró

erélyes hangu rendeletet adott ki, hogy szennyet, piszkot, téglá törmeléket, ételhulladékot, vagy bármi mást, ami a köztisztasággal össze nem egyeztethető, az utcára kiszórni nem szabad.

Közérdek 1906. április 14. (2. évfolyam 15. szám p. 6. ADT)

Uj sétatér.

Lexa Zenó dombóvár község bírása a dombóvári vásártérnek azt a részét, a melyre a középületek néznek, fásíttatja, ami által szép sétatér létesül.

Dombóvár és Vidéke 1906. április 15. (8. évfolyam 15. szám p. 3.)

. . . Csak egy komoly jelöltről lehet szó és ez *Lexa Zenó*, városunk érdemes bírása és köztisztelőben álló polgára. Nem kell őt külön bemutatnunk. Ismeri a város apraja-nagyja, ismeri a járás, az egész vármegye.

Tudják, hogy *Lexa Zenó* talpig becsületes, liberális gondolkozásu, derék ember. Nem idegen ember, akinek előlegezni szokták a bizalmat, hanem vér a mi vérünkéből, közöttünk élő rokonszenves polgártársunk, testvérünk, aki már régen bírja mindnyájunk szeretetét és most csak erősebben bizonyítjuk az iránta tanúsított bizalmunkat, amikor képviselőnknek megválasztjuk.

Ő lehet csak a szó szoros értelemben vett igaz képviselőnk, mert hozzánk hasonlóan gondolkodik. Szíve megdobban a mi szívünkkel, lelke egy a mienkével.

Ha még hozzá vesszük alapos tudását, politikai rátermettségét, szónoki talentumát és önzetlenségét, mely szép erényekhez még ritka jószívűsége párosul, akkor el kell ismernünk, hogy szerencsés gondolat volt, amidőn a mandátum átadására őt szemelte ki a választó közönség nagy többsége.

Megismertük tevékenységét a mult választások alkalmával, amikor a függetlenségi párt vezetését elfogadta és látjuk fáradhatatlan, nemes munkálkodását a jelenben is, melyet mint községi bíró fejt ki.

Tolnamegyei Közlöny 1906. április 19. (34. évfolyam 16. szám p. 4. ADT)

Eljegyzések.

Szemerei Matkovich László m. kir. honvédhuszár hadnagy húsvét hétfőjén eljegyezte Lexa Editkét, *Lexa Zenó dombóvári városbíró és képviselőjelölt leányát.*

Dombóvár és Vidéke 1906. április 22. (8. évfolyam 16. szám pp. 2-3.)

. . . *Lexa Zenó* még aznap az esti gyorsvonattal Budapestre utazott, hogy a jelölő értekezlet lefolyásáról személyesen referáljon a központnak és csütörtökön este érkezett haza. A

budapesti utnak az lett az eredménye, hogy *Lexa Zenó*, a választók nagy részének általános sajnálatára, a jelöltséget nem fogadja el, nehogy fellépésével a pártegységet megbontsa. . .

Dombóvár és Vidéke 1906. május 27. (8. évfolyam 21. szám p. 2.)

Anonim levelek.

A következő sorok közlésére kérettünk fel:

Dombóvár község közönségéhez!

Alig mulik el hét, hogy egyik-másik – sokszor aktuális – községi ügy elintézésére nézve névtelen megkereséseket ne kapnénk.

Tudomásul hozom a város közönségének, hogy a hivatalos órák alatt mindenkinek a legnagyobb készséggel állok rendelkezésére, de névtelen megkeresésekre, melyek magyar emberhez sem nem illők, sem nem méltóak, nem ragálok.

Lexa Zenó községi bíró.

Dombóvár és Vidéke 1906. június 03. (8. évfolyam 22. szám p. 3.)

Könyvadomány.

Lexa Zenó, városi bíró a Kereskedelmi Kaszinónak a Szalai-féle A Magyar Nemzet Története című tíz kötetből álló díszművet adományozott. A Kaszinó választmánya legutóbb tartott ülésén jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *Lexának* a szép ajándékért.

Tolnavármegye 1906. július 22. (16. évfolyam 30. szám p. 5. ADT)

A dombóvári polgári iskola létesítésével foglalkozott a napokban a dombóvári középiskolai bizottság, mely *Lexa Zenó elnöklete* alatt következőkben állapodott meg. Az iskola felépítését legcélszerűbben az állami iskola előtti téren tartja, még pedig olyformán, hogy az építést az ut melletti sarkon kezdenék meg úgy, hogy akár az építendő polgári iskolát, akár az állami elemi iskolát bővíteni kellen, arra elegendő hely legyen. . . .

Dombóvár és Vidéke 1906. augusztus 12. (8. évfolyam 32. szám p. 3.)

Ártézi kut.

Már-már azt hittük, hogy az ártézi kut ügye a feledés sűrű homályába fog elveszni, amidőn arról az öröndetes eseményről értesülünk, hogy mégis csak történik valami gondoskodás az ártézi közkut ügyében. A bizottság *Lexa Zenó városbíró elnöklete* alatt augusztus 11-én ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy kérvényt nyújt be a földművelésügyi miniszteriumhoz, hogy egy szakértő geologust leküldjön, aki városunk talajviszonyait

megvizsgálja, meg fogja állapítani, hogy körülbelül mely helyen volna legalkalmasabb a kutfurást eszközölni.

Somogyvármegye 1906. augusztus 26. (2. évfolyam 194. szám p. 5. ADT)

Hangverseny Dombóváron.

A dombóvári fiatalság folyó évi szeptember hó 1-én a kereskedelmi kaszinó összes termeiben, *Lexa Zenó városbíró védnöksége alatt* a létesítendő polgári iskola javára hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendez. A hangverseny műsora a következő:

. . . 2. a) Liszt Ferenc: VI. ária. b) Erlkönig Schuberttől, Liszt Ferenc átírt. Zongorán játsza *Lexa Edit*

. . . 5. a) Levél-ária Rip-Ripből. b) Ilusion valse, Kékasszonyból. c) Csendes éjjel a temetőn, Csöppségből. Énekli: Cseh Annika, zongorán kíséri: *Lexa Károly*. . . .

Somogyi Hírlap 1906. december 19. (3. évfolyam 288. szám p. 3. ADT)

Középiskola Dombóváron.

A dombóváriak példás kitartással dolgoznak azon, hogy régi vágyukat: Dombóváron egy középiskola létesítését megvalósíthassák. A képviselő-testület e célra 20.000 koronát szavazott meg, amely határozatért a középiskolai bizottság úgy a képviselőtestületnek, mint *Lexa Zenó községi bírónak* jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. – Ugyancsak erre a célra Eszterházy Miklós herceg kilátásba helyezte anyagi segélyét, de egy későbbi időre, amikor már a középiskola ügye kissé érettebb állapotba jut. A dombóváriak a középiskola ügyében még karácsony előtt népes küldöttséget menesztenek a közoktatásügyi miniszterhez.

Váci Hírlap 1907. február 27. (21. évfolyam 17. szám p. 2. ADT)

Lexa Zenó – képviselőjelölt.

Szluha János, a szakcsi kerület országgyűlési képviselője meghalt, a kerületben új választás lesz. Mint a lapokból olvassuk, a tősgyökeres függetlenségi kerület *Lexa Zenót, Dombóvár község bíráját* kérte fel, hogy függetlenségi programmal lépjen fel. Lexa a jelöltséget elfogadta s ezt táviratban már be is jelentették Kossuth Ferencnek.

Tolnavármegye 1907. március 10. (17. évfolyam 10. szám p. 3. ADT)

Tekintetes Szerkesztő úr!

Bent vagyunk a követválasztás kellő közepében. Olyan tülekedés a képviselői mandátum után még soha nem volt ebben a szakcsi kerületben, ilyen rekordot a jelöltek száma még nem ért el. Kezd botránnyá fajulni az egész. Mult vasárnap akart a helybeli 48-as képviselőt

jelölni. Délután 3 órára volt kitűzve a „Korona” nagytermében tartandó értekezlet. A terem zsufolásig megtelt, de jelölésről szó sem lehetett. A környékből betóduló választók nem engedtek szóhoz jutni senkit. Mint mondják mondva csinált dolog volt az egész, mert *Lexa Zenó jelölését meg akarták hiusítani*. Éktelen láрма és zsivaly töltötte be a termet. Éljen Hainrikffy!, éljen Hamvai!, éljen Huszár! hangzott föl váltva. . . . *Lexa Zenó*, a Kossuth Ferenc által ajánlott hivatalos jelölt visszalépett, helyette Szluha Pált jelölték. . . .

Tolnamegyei Közlöny 1907. március 28. (35. évfolyam 13. szám p. 4. ADT)

Lexa Zenó lemondása.

Másfél évvel ezelőtt nagy lelkesedéssel választották meg Lexa Zenót Dombóvárrott bíróná, aki ezen tisztét nagy ambícióval töltötte be és minden lehetőt elkövetett a város közigazgatásának felvirágoztatása érdekében. Ez a tevékeny férfiú most bírói állásáról lemondott és véglegesen elköltözik Dombóvárról. Nagy István főszolgabíró a bírói állás helyettesítésével Farkas Vendel másodbíró bízta meg.

Somogyi Hírlap 1907. március 29. (4. évfolyam 73. szám p. 3. ADT)

Egy községi bíró dicsérete. (Lexa Zenó bucsuja.)

A nemzeti ellenállás napjaiban *választotta meg városunk Lexa Zenót, a függetlenségi párt elnökét bíróná. Először történt, hogy Dombóváron „uri ember” lett a bíró s azért nagy várakozásokat fűztek szerepléséhez. A várakozásokban nem csalódtak, mert Lexa Zenó bírósága alatt egészen nyugateurópai viszonyok keletkeztek városunkban; szereplése azonban rövid volt.*

Körülbelül egy évvel megválasztása után meghalt a kerület képviselője, akinek érdekében *Lexa mint pártelnök annak idején sokat tett s az országos függetlenségi párt őt jelölte az elhunyt helyére. S ekkor tapasztalnia kellett, hogy „Nemo profeta in patria sua”.*

Épen Dombóvár községe, melyben 20 év óta lakott, melynek érdekében annyit tett, hogy még ellenségeit is elismerésre kényszerítette, amely városnak lakosa maradt, hogy bíróját lehessen, bár Vácon nagy örökséget csinált s családja is oda költözött, Dombóvár község fordult ellene.

S mert *Lexa Zenó* csak Dombóvár kedvéért akart képviselő lenni, (hogy a mostoha gyerekek is megértsék egyszer a szavát!) nem is volt kíváncsi a kerület hangulatára, hanem lemondott a jelöltségről, elköltözött Dombóvárról és beadta a bírói állásról való lemondását. De egy szép – többiekénél láthatóbb – emlék maradt utána.

Egy esztendei bíraskodása egyéb nagyobb tervei keresztülvitelére nem, de elegendő arra, hogy egy piszkos vásártérből csinos parkot csináljon, mely őt eszükbe fogja juttatni az egykor a fák árnyékában sétáló, egyébként oly feledékeny embereknek. Mosolyogva mondhatnánk, hogy „ennyi húhó egy kis zöld miatt”, de mikor épen „egy kis zöld” az, amit

legjobban nélkülözünk a mi kisebb és – nagyobb vidéki városainkban. Pedig az a jó városatya, aki a legszükségesebbet adja a városnak.

Nem vagyok hivatalos ember, nem tudom mit csinált *Lexa Zenó* a városházán, de családapa vagyok s ő gyermekeimnek sétahelyet csinált s azért kissé hosszabb lett a levelem kelleténél!

Váci Hírlap 1907. május 22. (21. évfolyam 41. szám p. 2. ADT)

Nász.

Pünkösöd hétfőjén esküdött örök hűséget *Lexa Edith*, *Aglaja*, *Mária* urhölgy, *Lexa Zenó* és *Bogyay Erzsébet* bájos leánya *Matkovich László Kálmán* hadnagynak, a helybeli honv. huszárezred segédtisztjének d. u. egy órákor a székesegyházban. Az ifju pár még aznap elutazott a Tátrába nászútra. Boldogság kísérje frigyüket!

Tolnavármegye 1907. július 14. (17. évfolyam 28. szám p. 5. ADT)

... Ez alkalomból ismertetjük a Tolnavármegye területén létező ipartelepeket, megjegyezve, hogy a zárójelben levő szám a telep munkásainak száma.

... Kő, föld, stb ipar.

1. Mészhomok kőgyár Nagydorog (9)
2. *Lexa Zenó* téglagyára Dombóvár (36)

Somogyvármegye 1909. július 20. (5. évfolyam 162. szám p. 5. ADT)

Halálozás.

Lexa Zenó mérnök, ki néhány év előtt még vezető szerepet játszott a szomszédos Dombóváron, a napokban Vácon elhunyt. *Lexa Zenó* huszonöt évvel ezelőtt telepedett le Dombóváron, ahol vezetője volt a társaságnak. Sokat foglalkozott az ottani közügyekkel, szavának súlya is volt. Később megválasztották a nagyközség bírójának, majd építve népszerűségére, de külső befolyásnak is engedve, a szakcsi kerületben képviselőjelöltnek is föllépett, de kissebségben maradt. Nemrég Vác mellett kis birtokot vásárolt *Lexa Zenó* és ott a legszebb férfikorban érte utol a halál. Az elhunyt rokonságban állt Aehrenthal-Lexa Lajos báró közös külügyminiszterrel.

Dombóvári Hírlap 1922. március 19. (6. évfolyam 12. szám p. 2. ADT)

... Még Szepessy Laci, a költő is belekerült a kortes versekbe. Ő a néppártot, a mostani keresztényszocialisták gyökérpártjának jelöltjét támogatta. Pedig fiatal korában nem sokat politizált. Inkább a Kapos partra járt. Ott irogatta verseit a Kaposról, Dombó Pál szép lányáról, a Leányvár hős asszonyáról. De sokat járt a szép *Lexa* kisasszony ablaka alá is. *Lexa*

Zeno a hercegi uradalom mérnöke volt, a Hunyadi téren levő lakásukról sok ideig *Lexa* saroknak hívták a mostani Dvorzsák sarkot. Ide járt estelen néhai jó Szepessy László. Énekelt a szép *Lexa* lány kék szeméről, szőke hajáról.

Más idők voltak ezek, mint máma, mikor az élet arcát szétbaltázták és nyomoruságossá tették. A régi emberek rég meghaltak, vagy elköltöztek. Kőrös Ádám bácsit már jó néhány éve elhantolták. Szepessy Laci meghalt a haza védelmében hősként. Dobó bácsi Kaposváron éldegéli öreg napjait. *Lexa Zeno* után is csak hercegi téglagyár tartja a hírt, mert ezt ő építette. És a szép *Lexa* kisasszony? Ki tudja kinek a felesége. . . .

Váci hősök, halottak, hadifoglyok 1914-1918. Vác 1933. (p. 55. ADT)

Lexa Károly róm. kat. vallású joghallgató a cs. és kir. 10. huszárezred tartalékos zászlósa 1914. augusztus 25-én Tomasov mellett Oroszországban hősi halált halt.



Téglagyári munkások.
(Forrás: DRSzN fb. csoport)

Szerkeszté: *Lexa Zeno*

Lexa Zeno aláírása.
(Forrás: hungaricana/terkeptar)

Az összeállítás nagyobb részben az Arcanum Digitális Tudománytár (ADT) oldalain fellelhető anyagokból készült.

Hivatkozások a cikkek mellett.

Külön köszönet Takács Istvánnénak és Müller Ádámnak a segítségükért.

Összeállította: Vati László Dombóvár, 2023. január 29.

Az összeállítás részben vagy egészben szabadon felhasználható az összeállítóra való hivatkozás után.